

O ŠKOLNÍM VZDĚLÁVACÍM PROGRAMU „ČLOVÍČEK“

Význam a poslání mateřské školy

MŠ je v životě dětí prvním místem, které umožňuje dítěti začlenit se do sociální skupiny a učit se zvládat sociálně přijatelná pravidla (mnohé děti se v MŠ poprvé ocitají bez rodičů, poprvé setkávají s určitým řádem, pravidelným režimem a mírou omezení ve vztahu a jednání k druhým; přitom dětem pomáhá, má-li život řád a systém - jsou to pevné body v životě); zde mohou naplňovat svoji dozrávající potřebu překračovat hranice vlastní rodiny a vstoupit a být ve větším lidském společenství se svými vrstevníky a společně s nimi objevovat svět.

A. Proto je naším základním cílem i povinností vytvářet všem našim dětem (- při respektování jejich osobnosti -) přátelskou a láskyplnou atmosféru a podmínky pro rozvíjení a kultivaci

- citové složky osobnosti a

- **důležitých lidských (tzv. prosociálních) vlastností**, pro které doma ve vztahu k dospělým a sourozencům není tak vhodná půda, a které jsou do života nezbytné:

- souhra a součinnost, jako základ pozdější schopnosti spolupráce
- družnost, solidarita, soucit, obětavost
- tolerance i empatie vůči potřebám druhých i sebe sama
- ovládat svůj egocentrismus
- podřizování se zájmům a zvyklostem skupiny, vytváření rituálů
- komunikace, jednat s druhými,
- umění dělat druhým radost, spoluprožívat legraci, radost, smutek, ...
- navazovat první důležité osobní vztahy mimo rodinu a zažívat pocity z prvních kamarádství

B. Podmínkou pro dobré vzdělávání dítěte je **pozitivní vztah rodičů ke škole, učitelce**. Znamená to, že se postupně s vlídností, vstřícností, laskavostí i důsledností snažíme vybudovat si důvěru rodičů, snažíme se být jejich spojencem a tak se snažíme vytvářet „větší školkovou rodinu“. Společným životem v MŠ poskytujeme dětem i jejich rodičům poznávání a konfrontaci různorodých společenských vlivů, výchovných stylů, názorů, postojů, poskytujeme rodičům „pohled zvenku“, podle jejich potřeby i radu a doporučení k odborným vyšetřením a péči. Mnozí rodiče se přesvědčují, že jejich děti – jsou-li láskyplně, ale důsledně vedeny k vytváření správných dovedností a návyků v oblasti hygieny, práce, oblékání, udržování pořádku, životosprávy, v oblasti společenských návyků a zodpovědnosti za sebe – se chovají zcela jinak (většinou zraleji) než doma.

C. Dalším úkolem je **obohacovat dětské poznávání** v bezpečném prostředí s mnohostrannými podněty k jeho aktivnímu rozvoji a učení a připravovat každému dítěti podmínky pro jeho úspěšný vstup do systému celoživotního vzdělávání.

Pedagogická práce

„Že však člověk, má-li člověkem býti, cvičen k tomu býti musí.“

J. A. Komenský: Didaktika, kap. VI:

Těžištěm našeho učitelského směřování je tedy:

- Výchova dětí k „lidství“
člověk je člověkem až tehdy, když je vlídnou krásnou konstruktivní bytostí, která se snaží žít v souladu se zákony vesmíru;
proto je třeba učit se myslet ve vývoji, hledat u kořene věci – především prostřednictvím her, vlastními aktivitami, příkladem, pozitivním klimatem školy, životními zkušenostmi, projevovanou péčí a láskou)
- Pěstovat solidní mezilidské vztahy na všech úrovních
(k tomu je nezbytná vstřícnost, vzájemná důvěra, úcta, empatie, solidarita, kolegiálnost, spolupráce, ohleduplnost, tolerance k názorům druhých, ...)
- Vytváření radostného, klidného, vstřícného a pohodového prostředí a v něm s jistou náročností a důsledností působit na rozvoj dětské osobnosti

Zaměření naší mateřské školy je a bude (3 E):

Oblast estetická – **neboť** je potřeba **zdravých, fyzicky zdatných, tvořivých a vnitřně svobodných lidí** a mimo jiné je nutná **kultivace dětského vnímání, cítění, prožívání** v době „televizního“ i reálného násilí a imaginárního počítačového světa

Oblast etická – **neboť se vytrácejí elementární základy** slušného lidského myšlení, cítění, jednání a chování, **(etiku je třeba chápat jako přirozenost, jako způsob jednání a myšlení,** je třeba přemýšlet, co je dobro a co zlo; chceme-li prožívat dobro, musíme ho i rozdávat i my, aby bylo pro každého)

Oblast ekologická a environmentální

– **neboť vše souvisí se vším** (každý jsme součástí řádu světa, je třeba učit se vnímat potřeby druhých - neživé přírody, rostlin, zvířat i lidí a uvědomovat si sounáležitost s nimi)

Každodenním průvodcem životem v naší škole se stala **písnička**. Jak říká Pavel Jurkovič – v ní se nese zpráva o našem světě, často jednoduchá, ale důležitá, mnohá se dá nakreslit nebo namalovat. Dobrá písnička nás učí dívat se pozorněji na svět a objevovat to co je nejen zajímavé, ale také pěkné. Obohacuje nás o zvukovou krásu a spojuje lidi k porozumění i družnosti.

Hudební činnosti jsou v podstatě jednou z mála aktivit, které v sobě nesou zásadní nutnost vzájemného naslouchání a společného činění (má-li se dílo zdařit) - tedy pěstuje v lidech v životě tolik potřebnou spolupráci, ohleduplnost, naslouchání druhým, vedením i podřízením se - nikoliv konkurenci a rivalitu.

Respektujeme individualitu dětí, jejich potřeby i možnosti, poskytujeme pomoc a podporu, postupně zvyšujeme nároky ve všech činnostech v průběhu dne.

Nejcennější metodou je **prožitkové učení** – kdy děti vlastní hrou, spontánními činnostmi, činnostmi pro potěšení, činnostmi řízenými ... získávají přímé zážitky a zkušenosti, zažívají radost, rozšiřují si poznatky, zkušenosti, dovednosti.

Základy pro **kooperativní učení** budujeme ve společných hrách – nejlépe se uplatní při nejrůznějším společném konstruování ze stavebnic či při výtvarných činnostech, děti pak vidí výsledek své práce a mohou z něj mít radost.

Situační a sociální učení probíhá v průběhu celého dne – učí se komunikovat, řešit nejrůznější situace běžného dne i konflikty, učí se naslouchat, vyjadřovat souhlas i nesouhlas, jednou z metod je i používání komunitního kruhu (postupně se učít zachovávat čtyři pravidla: 1. Pravidlo naslouchání, 2. Právo nemluvit, 3. Pravidlo úcty, 4. Pravidlo diskrétnosti, zachování soukromí)

Mateřská škola, rodina, veřejnost

- Aby se nám dařilo naplňovat naše cíle, je třeba každodenním stykem s rodiči otvírat a posilovat jejich důvěru, otevřenost, rozvíjet vzájemnou komunikaci. K prohlubování našich partnerských vztahů napomáhají rodičovské schůzky, nástěnky, výstavky dětských prací; neformální setkávání s rodiči i prarodiči: umožnit rodičům návštěvu MŠ v průběhu dne, odpolední tvoření a posezení u vánočního stromku, odpoledne s písničkou, besídka ke Dni matek, výstavka rodinného tvoření, ...
- Radost druhým děláme vánočními, jarními či příležitostnými vystoupeními pro veřejnost – v domově důchodců, výstavkami dětských prací, prezentujeme se na výtvarných přehlídkách.
- Pokračujeme v dosud velmi dobré spolupráci se školami ZŠ a MŠ Merhautova 37 a MZŠ a MŠ Zemědělská 29 a ZUŠ J. Kvapila a ZUŠ Vranovská.
- Naší snahou je udržovat solidní vztahy a optimální spolupráci se zřizovatelem a představiteli MČ, naším společným cílem je dobře pečovat o mateřskou školu ku prospěchu všech.

Mateřská škola a zřizovatel

- V úzké spolupráci se zřizovatelem a představiteli MČ i MMB udržovat vzájemné dobré vztahy, optimální spolupráci, v klidu a vstřícně společně řešit záležitosti týkající se kvality provozu a ekonomiky školy
- Společným cílem by měla být dobrá péče o mateřskou školu ku prospěchu a spokojenosti všech

O mateřské škole jinak

Robert Fulghum:

VŠECHNO, CO OPRAVDU POTŘEBUJU ZNÁT JSEM SE NAUČIL V MATEŘSKÉ ŠKOLCE

(nakladatelství Argo 1996, 2006)

O všechno se rozděl.

Hraj fér.

Nikoho nebij.

Vracej věci tam, kde jsi je našel.

Uklízej po sobě.

Neber si nic, co Ti nepatří.

Když někomu ublížíš, řekni promiň.

Před jídlem si umyj ruce.

Splachuj.

Teplé koláčky a studené mléko ti udělají dobře.

Žij vyrovnaně – trochu se uč a trochu přemýšlej a každý den trochu maluj a kresli a zpívej a tancuj a hraj si a pracuj.

Každý den odpoledne si zdřímni.

Když vyrazíš do světa, dávej pozor na auta, chytň se někoho za ruku a drž se s ostatními pohromadě.

Nepřestávej žasnout. Vzpomeň si na semínko v plastickém kelímku – kořínky míří dolů a rostlinka přitom stoupá vzhůru a nikdo vlastně neví jak a proč, ale my všichni jsme takoví. Zlaté rybičky, křečci a bílé myšky a dokonce i to semínko v kelímku – všichni umřou.

My také.

A nikdy nezapomeň na dětské obrázkové knížky a první slovo, které ses naučil – největší slovo ze všech

– DÍVEJ SE -.

„Všechno, co potřebujete znát, tam někde je. Slušnost, láska a základy hygieny. Ekologie, politika, rovnost a rozumný život.

Vyberte si kterékoliv z těch pravidel a řekněte to složitými dospělými výrazy a vztáhněte na to svůj život doma nebo v práci, na svou vládu nebo svůj svět a uvidíte, že to platí, je to jasné a sedí to. A představte si, oč lepší by byl svět, kdybychom si všichni – na celém světě – každý den ve tři odpoledne dali koláček a mléko a pak si lehli a zdřímli si s polštářkem pod hlavou. Nebo kdyby základní politikou všech vlád světa bylo vždycky vracet věci nazpátek a uklízet po sobě.

A stále ještě platí - bez ohledu na to, kolik je vám let - , že když vyrazíte do světa, nejlepší je chytit někoho za ruku a držet se pohromadě.“

Téma programu: ČLOVÍČKU, „DÍVEJ SE“ A UČ SE DOBŘE ŽÍT...

CHARAKTERISTIKA

CHODÍM, TANČÍM PO ZEMI

Cílem je soustavně podporovat u dětí zdravý růst a vývoj, zvyšovat jejich tělesnou a pohybovou zdatnost, rozvíjet hrubou i jemnou motoriku, vytvářet dovednosti – pohybové, manipulační, učit je sebeobsluze, vést je ke zdravým životním návykům a postojům (předpokladem je vyvážený a pohodový režim dne - aktivita a odpočinek, stravování, pohyb, pobyt venku); vést děti tak, aby si vytvářely pozitivní vztah k vlastnímu tělu a svému zdraví; primární prevence drogové závislosti.

OD PONDĚLKA DO PÁTKU

Cílem je:

- * podporovat fyzickou i psychickou pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dětí, rozvíjet intelekt, řeč a jazyk, poznávání a myšlení
- * rozvíjet citové prožívání, citlivost, vůli, tvořivost, sebepoznávání, sebevyjadřování, poznávání osobních rolí
- * rozvíjet vzdělávací dovedností, povzbuzovat k poznávání a učení, utvářet základy pro celoživotní učení a vstup do moderní společnosti

TY A JÁ, MY JSME DVA, MY JSME DOBŘÍ KAMARÁDI

Cílem je podporovat vytváření vztahů dítěte k jinému dítěti nebo dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat vzájemnou komunikaci, získávat nové sociální zkušenosti, poznávat se navzájem, respektovat odlišnosti a individualitu druhého.

JEN SI DĚTI, VŠIMNĚTE, CO JE KRÁSY NA SVĚTĚ

Cílem je uvádět a zapojovat dítě do společenství ostatních lidí, učit je pravidlům, která jsou nezbytná pro soužití s ostatními, přibližovat dětem svět materiálních i duchovních hodnot, uvádět je do světa kultury a umění, učit je osvojovat si dovednosti, návyky i postoje nutné pro kvalitní život ve společnosti, vytvářet si pěkné a pohodové prostředí.

CO VIDÍ SLUNCE

Cílem je vytvářet u dítěte základní povědomí o okolním světě, o dění v něm, o vlivu člověka a společnosti na životní prostředí – a to od jeho nejbližšího okolí až po globální problémy celého světa. Učit se vnímat potřeby druhých - neživé přírody, rostlin, zvířat i lidí, uvědomovat si sounáležitost s nimi - vše souvisí se vším). Vytvářet základy pro celoživotní odpovědnost člověka k životu a životnímu prostředí.